



**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-954/23-A

Název	Základní škola, Praha 10, Nad Přehradou 469
Sídlo	Nad Přehradou 469, 109 00 Praha 10 - Horní Měcholupy
E-mail	zsnpr@zsnpr.cz
IČO	63831686
Identifikátor	600041263
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Nosek
Zřizovatel	Městská část Praha 15
Místo inspekční činnosti	Nad Přehradou 469, 109 00 Praha 10 - Horní Měcholupy
Inspekční činnost na místě	13. 4. 2023 – 14. 4. 2023 a 17. 4. 2023 - 19. 4. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola, Praha 10, Nad Přehradou 469 (dále „škola“ nebo „organizace“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Žákům 1. až 9. ročníku poskytuje všeobecné základní vzdělávání s akcentem na rozvoj pohybových

dovedností žáků. Školu rovněž charakterizuje dlouhodobá a systematická výchova k zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí, realizace mezinárodních a celoškolských projektů a podpora zdravého rozvoje osobnosti žáků.

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 se výrazně navýšil počet žáků (o 40 %) i tříd (o 30 %). K 30. 9. 2022 se ve škole vzdělávalo 483 žáků ve 20 třídách, z toho 254 žáků na prvním stupni. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (580) byl využit z 83 %. Přibližně 15 % tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 12 % žáků s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“). Zájmové vzdělávání bylo k 31. 10. 2022 poskytováno 146 účastníkům v 5 odděleních školní družiny.

Bezbariérová škola se nachází v klidném prostředí v okrajové části Prahy. Organizace má statut člena sítě Přidružených škol UNESCO, je členem sdružení TEREZA a Klubu ekologické výchovy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) byl jmenován do funkce v srpnu 2020, kontinuálně navázal na činnost předchozího vedení. Stanovil reálnou koncepci rozvoje organizace, která reflektuje aktuální potřeby školy, požadavky zřizovatele a koresponduje s pojetím školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“). Dílčí koncepční záměry se daří úspěšně naplňovat, např. v oblasti aplikace moderních informačních technologií do výuky, činnosti žakovského parlamentu, revize klíčových dokumentů školy a zkvalitňování materiálně technického vybavení. Příležitostí ke zlepšení zůstává zejména oblast personálního zajištění vzdělávání a koordinace poradenské činnosti v problematice prevence sociálně patologických jevů.

Realizovaný systém řízení reflektuje změny vycházející z rozvoje školy. V souvislosti s nárůstem počtu žáků a tím i pedagogických pracovníků ředitel upravil organizační strukturu. Vedení školy bylo rozšířeno o pozici druhého zástupce, část kompetencí byla přenesena na střední článek řízení (předsedy vzdělávacích týmů). Nově vytvořený systém řízení se pozitivně odráží v dílčích aspektech výchovně vzdělávacího procesu, např. sjednocování metodických postupů, zajištění kontinuity vzdělávání mezi prvním a druhým stupněm, monitorování kvality průběhu výuky, projednávání výsledků vzdělávání žáků. Elektronizace interního informačního systému včetně modernizace webových stránek pak zefektivnila předávání aktuálních sdělení jednotlivým aktérům vzdělávání a prezentaci školy na veřejnosti.

Nastavené řídicí a kontrolní mechanismy jsou převážně funkční. Plánovaná kontrolní činnost vychází ze stanovených priorit, výsledky kontrol jsou pravidelně vyhodnocovány. Kvalita vzdělávacího procesu je monitorována četnou hospitační činností, z níž vyplývají doporučení ke zlepšení pedagogické práce. Realizace doporučených postupů ke zvýšení kvality výuky je v případě potřeby ověřována následnou hospitační činností. Zpětná vazba pedagogům směřující k eliminaci didaktických nedostatků ve výuce však není ve všech případech plně účinná, což se i ukázalo v některých sledovaných hodinách. Z inspekčních zjištění rovněž vyplývá, že v rámci participativního stylu řízení kvalitu kontroly pedagogického procesu částečně snižuje i nedůsledné ověřování plnění zadaných úkolů, což se např. projevilo v oblasti koordinace činností a vzájemné informovanosti aktérů vzdělávání v problematice řešení rizikového chování žáků.

Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují rozvíjené partnerské vztahy. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro otevřenou komunikaci se zákonnými zástupci žáků, např. pravidelné a mimořádné třídní schůzky včetně tripartit, činnost školské rady a Spolku rodičů a přátel školy, neformální setkávání v průběhu školního roku. Platformou

pro zapojení žáků do života školy je žakovský parlament, jehož prostřednictvím se žáci učí demokratickým principům a postojům, organizují aktivity pro své spolužáky a svou činností přispívají ke zlepšování školního prostředí. Konstruktivní vztahy udržuje vedení školy se zřizovatelem. Spolupráce s dalšími subjekty je efektivně využívána při realizaci ŠVP, primární prevence a k podpoře mimoškolních aktivit.

Personální zajištění výchovně vzdělávacího procesu umožňuje realizaci ŠVP. Od posledního inspekčního hodnocení došlo k částečné generační obměně a významnému rozšíření pedagogického sboru, jeho kvalifikovanost se však snížila. Z celkového počtu 39 pedagogických pracovníků (včetně 5 vychovatelek a 5 asistentů pedagoga) nesplňuje předpoklady odborné kvalifikace 28 % pedagogů, pouze 4 nekvalifikovaní učitelé si doplňují požadované vzdělání studiem. Věkově vyvážená struktura pedagogického sboru napomáhá učitelům ke vzájemnému sdílení pedagogických zkušeností a udržení kvality výuky. Začínajícím a nově příchozím pedagogům poskytuje podporu uvádějící učitel, k rozvoji pedagogických dovedností přispívají rovněž vzájemné konzultace a hospitace. Další vzdělávání pedagogických pracovníků napomáhá růstu většiny pedagogů. Individuální a kolektivní vzdělávací akce zrealizované v posledních třech školních letech prezenčně nebo formou webinářů vycházely z identifikovaných potřeb školy, např. využití aktivizačních metod a forem ve výuce, rozvoj digitálních kompetencí učitelů, problematika prevence sociálně patologických jevů, inkluzivní vzdělávání. Při výběru vzdělávacích akcí byl respektován i zájem pedagogů.

Efektivní vícezdrojové financování a účelné nakládání se získanými zdroji umožňuje postupnou materiálně technickou obnovu školy a vytváří optimální podmínky pro základní i zájmové vzdělávání. Od posledního inspekčního hodnocení došlo v souladu s koncepčními záměry zejména k výraznému zlepšení vybavení informačními technologiemi, učitelé při výuce využívají interaktivní tabule či prezentační techniku, celá škola je prostřednictvím WIFI sítě připojena k internetu. Ke kvalitě vzdělávání přispívá využívání specializovaných učeben, např. pracovny výpočetní techniky, cvičná kuchyňka, školní dílna, přírodovědná pracovna a laboratoř, keramická dílna, hudebna. Výborné podmínky pro rozvoj pohybových dovedností žáků v rámci výuky tělesné výchovy, volitelných předmětů i mimoškolní činnosti skýtají dvě tělocvičny a rozsáhlý sportovní areál, jehož součástí je fotbalové hřiště, běžecká dráha, doskočiště, víceúčelové hřiště s umělým povrchem, antukový tenisový kurt a dva venkovní stoly na stolní tenis. Skleník a venkovní areál osázený rozmanitými dřevinami a květinami pak poskytují velmi dobré podmínky nejenom pro přírodovědné vzdělávání, ekologickou výchovu, pěstičtství, ale také pro relaxaci. Stravování žáků je zajištěno ve vlastní školní jídelně v souladu se zdravým životním stylem. Vstup do budovy školy je zabezpečen prostřednictvím dohledu vrátného.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společným rysem průběhu vzdělávání na obou stupních byla klidná pracovní atmosféra, komunikace mezi vyučujícími a žáky probíhala korektně, žáci adekvátně reagovali na pokyny a zpravidla prokazovali odpovídající úroveň znalostí a dovedností vzhledem k požadovaným výstupům. Míra pedagogických zkušeností jednotlivých učitelů i jejich přístup částečně ovlivňovaly způsob výuky, např. účinné využití aktivizačních metod a forem výuky. Ve sledovaných hodinách převládala frontální výuka v kombinaci s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků. V části sledované výuky vyučující zdařile aplikovaly metody a formy práce, které umožňovaly žákům seberealizaci, rozvíjely jejich fantazii, tvořivost, zručnost, rytmické cítění, samostatnost a přiměřeně věku také klíčové kompetence. Účelným zařazením skupinové práce nebo práce ve dvojicích (především

v části hodin na prvním stupni a v jazykovém vzdělávání na druhém stupni) učitelé podporovali týmovou spolupráci, schopnost komunikovat a přijímat názory ostatních žáků. Vyučující důsledně dbali na seznámení s cílem nebo tématem hodiny, na úvodní i průběžnou motivaci, např. brainstorming, hraní rolí, různé varianty didaktické hry. Pro pochopení učiva v širších souvislostech účinně využívali mezipředmětové vztahy, vzdělávání bylo věcně provázáno se zkušenostmi z běžného života. Účelným zařazením činnostního učení někteří vyučující rovněž podpořili schopnost žáků objevovat nové jevy a souvislosti mezi nimi. V průběhu sledované výuky učitelé vesměs poskytovali žákům dostatečný prostor pro dotazy, pochopení nových pojmů, popřípadě objevování nových poznatků, v menší míře však vytvářeli prostor pro souvislejší ústní vyjádření žáků. Účinnost vzdělávání podporovala přímá práce žáků s interaktivní tabulí či výpočetní technikou, názornost výuky byla zvyšována i cíleným používáním didaktických pomůcek, přírodnin či v menší míře i využitím demonstračních metod. Vyučující kladli důraz na procvičování a upevňování učiva a vedli žáky k účelné práci s chybou. Vhodným zařazením pohybových a relaxačních prvků vyučující respektovali zásady psychohygieny. Asistentky pedagoga poskytovaly účinnou podporu především žákům se SVP a vhodně podporovaly jejich samostatnost. Podle potřeby pomáhaly i ostatním žákům, zejména pak žákům s OMJ. V rámci sledované výuky napříč vzdělávacími stupni a oblastmi však vyučující v menší míře diferencovali zadané úkoly s ohledem na rozdílné pracovní tempo a individuální možnosti žáků, např. různá četnost a obtížnost zadaných úkolů. Převaha transmisivního pojetí výuky s dominantním postavením učitele v kombinaci s neadresným řízeným rozhovorem v části výuky vedly k předávání hotových informací a nízké míře aktivizace žáků. Monotematicnost a nepřiměřená délka některých činností se pak projevily nižší dynamikou výuky a poklesem zájmu žáků o probírané učivo. V části sledované výuky mladších žáků prvního stupně také učitelé nekladli potřebný důraz na systematické vytváření správných grafomotorických návyků, tj. správného úchopu psacího náčiní, dodržování správného sezení. Nedostatkem většiny sledovaných hodin napříč stupni byla absence shrnutí učiva v závěru vyučovací jednotky, a tím i ověření splnění vzdělávacího cíle.

Zájmové vzdělávání ve školní družině vhodně navazuje na dopolední výuku v základní škole, poskytuje žákům různé formy relaxace, pohybových aktivit, výtvarných, hudebních i pracovních činností.

K všestrannému rozvoji osobnosti žáků napomáhají pravidelně organizované aktivity (exkurze, kurzy, přednášky) navazující na obsahy jednotlivých předmětů. Pravidelným zapojováním žáků do charitativních a humanitárních aktivit jsou rozvíjeny jejich sociální kompetence. Na příkladné úrovni škola rozvíjí i dovednosti a kompetence žáků v rámci celoškolských a mezioborových projektů zaměřených na společenskovední či ekologická témata.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází ze systematického a průběžného sledování prospěchu žáků a vyhodnocování potenciálních rizik školní neúspěšnosti. Ke zjišťování individuálních výsledků vzdělávání škola využívá běžné interní nástroje, k posouzení úrovně naplňování ŠVP na druhém stupni jsou zadávány čtvrtletní práce v českém jazyce a matematice. Objektivní zpětnou vazbu o dosažené úrovni a kvalitě vzdělávání získává vedení školy i prostřednictvím externího testování. Ve výběrovém testování ČŠI v roce 2021/2022 se výsledky žáků 9. ročníku v českém jazyce pohybovaly v pásmu průměru, v matematice pak v pásmu podprůměru. Dosahovanými výsledky žáků v rámci interního i externího testování se pedagogové zabývají na jednáních pedagogické rady a vzdělávacích

týmů, výsledky analyzují a přijímají konkrétní opatření ke zlepšení efektivity vzdělávání, např. ve 4. ročníku lépe ověřovat porozumění zadání slovní úlohy, klást větší důraz na osvojení výpočtů se závorkami a pořadí matematických operací při složitějších výrazech, podporovat náčrtky řešení složitějších úloh.

Celkové výsledky žáků ve sledovaném období posledních tří školních let byly stabilní, bez výraznějších mezipředmětových či ročníkových výkyvů. Ve školním roce 2021/2022 prospěla s vyznamenáním převážná většina žáků, jeden žák neprospěl. Žáci s potřebou podpůrných opatření nedosahovali výrazně horších výsledků než žáci intaktní. Dokladem systematické práce třídních učitelů a správně nastavených pravidel omlouvání nepřítomnosti žáků byla téměř nulová neomluvená absence v uvedeném školním roce. Ze zjištění inspekčního týmu však vyplývá, že při hodnocení chování žáků jsou uplatňovány především postupy založené na domluvě, kázeňská opatření jsou využívána v menší míře. Pedagogové oceňují žáky za jejich aktivní přístup a reprezentaci, četnost udělovaných pochval se však dostatečně nepromítá v systému výchovných opatření. Škola vytváří motivační prostředí pro zapojení žáků do širokého spektra soutěží a předmětových olympiád. Systematická podpora tělesného rozvoje žáků se projevuje ve velmi dobrých sportovních výsledcích školy.

Ke zvládnutí splnění nároků povinné školní docházky žáků a k utváření sociálních vazeb napomáhá adaptační proces žáků i rozšiřující vzdělávací aktivity, socializační a preventivní programy, spolupráce mezi žáky různých ročníků, rozmanité školní akce a mimoškolní aktivity. Snazší začlenění žáků prvních tříd do výchovně vzdělávacího procesu podporuje spolupráce s mateřskými školami, motivační hodnocení a individuální přístup pedagogů.

Od posledního inspekčního hodnocení došlo v oblasti poradenských služeb k personální obměně na pozicích výchovné poradkyně i metodičky prevence sociálně patologických jevů. Škola identifikuje individuální potřeby žáků se SVP, s OMJ i ohrožených školním neúspěchem. Efektivní podpora spočívá ve včasném informování jednotlivých vyučujících o vzdělávacích potřebách těchto žáků, v aplikaci vhodných výukových a hodnoticích postupů a zejména v absolvování pedagogické intervence. Škola účinně poskytuje diagnostiku a podporu žákům v prvním stupni podpůrných opatření. Na základě doporučení školských poradenských zařízení jsou pak vhodně nastavena a realizována další podpůrná opatření, např. asistenti pedagoga, kompenzační pomůcky, úpravy metod a forem práce, slovní hodnocení, úprava očekávaných výstupů. Z pozorování inspekčního týmu v průběhu vzdělávání však vyplývá, že v některých případech je efektivita podpory žáků snížena v důsledku nižší míry diferenciací zadávaných úkolů ve výuce.

Systém prevence sociálně patologických jevů se vzhledem k personální obměně poradenského týmu a zapojení organizace do pilotního programu KiVa, finského systému prevence šikany, postupně transformuje. Škola průběžně uskutečňuje základní cíle preventivní strategie a problematiku rizikového chování žáků vhodně zařazuje do výuky i mimoškolních aktivit. Ze zjištění inspekčního týmu ale vyplývá, že realizace primární prevence rizikového chování žáků je nekoncepční, dostatečně nereflektuje všechny zjištěné problémy a aktuální potřeby třídních kolektivů, resp. žáků. Škole se obvykle daří identifikovat rizikové faktory v chování jednotlivců nebo skupin a zahájit pedagogickou intervenci, avšak jednotlivé činnosti členů poradenského pracoviště s ostatními pedagogy např. v oblasti individuální a skupinové práce s žáky se sociálně vztahovými problémy i rizikovým chováním nejsou dostatečně provázané. Příležitost ke zlepšení představuje také vzájemná spolupráce členů školního poradenského pracoviště s vedením školy, zvýšení vzájemné informovanosti, zapojení školního psychologa do vytváření programu primární prevence, participování na diagnostice výchovných problémů žáků či zjišťování sociálního klimatu ve třídě. V rámci nastavených preventivních mechanismů jsou přínosné třídnické

hodiny, které mj. umožňují cíleně pracovat s konkrétními problémy v daném třídním kolektivu (nevhodné chování ke spolužákům a učitelům, agresivita, šikana, kyberšikana). Využití jejich potenciálu se však do značné míry odvíjí od konkrétní práce a pedagogických zkušeností třídních učitelů. Kariérní poradenství je na standardní úrovni.

Závěry

Vývoj školy

- od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 vzrostl počet žáků a tříd, zvýšila se naplněnost školy
- nově byly obsazeny pozice ve vedení školy i školního poradenského pracoviště
- částečně se obměnil a významně rozšířil pedagogický sbor, jeho kvalifikovanost se snížila
- zkvalitnilo se materiálně technické zázemí pro výuku
- dlouhodobě se rozvíjí partnerské vztahy, které obohacují vzdělávací proces
- v rámci výchovně vzdělávacího procesu přetrvávají některé nedostatky zjištěné při posledním inspekčním hodnocení, např. nižší míra diferenciacie výuky, nedostatečné využívání pochvaly jako prvku pozitivní motivace

Silné stránky

- podpora všestranného rozvoje osobnosti žáků a jejich prosociálního citění prostřednictvím rozmanitých vzdělávacích akcí a projektů včetně podpory činnosti žakovského parlamentu
- účinná podpora rozvoje pohybových dovedností žáků s efektivním využitím kvalitního sportovního zázemí

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- vyšší podíl nekvalifikovaných pedagogických pracovníků
- nekoncepční primární prevence rizikového chování žáků
- nižší míra diferenciacie a individualizace výuky vzhledem k odlišným studijním předpokladům žáků a rozdílnému tempu jejich práce
- menší důraz na funkční rozvoj grafomotorických návyků žáků mladšího školního věku
- méně efektivní časová organizace činností v některých hodinách s opomíjením závěrečného shrnutí učiva a vyhodnocení práce žáků

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- nadále hledat kvalifikované pedagogické pracovníky, vytvářet podmínky pro doplnění odborné kvalifikace nekvalifikovaných pedagogů a poskytovat jim průběžnou metodickou podporu
- zkvalitnit koordinaci, vzájemnou informovanost a poradenskou činnost v oblasti prevence sociálně patologických jevů

- systémově oceňovat žáky formou pochval za jejich úspěšnou reprezentaci a spoluúčast při organizování školních i mimoškolních akcí, důsledněji uplatňovat výchovná opatření v souladu s nastavenými pravidly chování ve školním řádu
- vhodně obsahově diferencovat výuku s ohledem na rozdílné možnosti žáků
- lépe strukturovat a časově organizovat činnosti ve vyučovací hodině a věnovat větší pozornost didaktickému závěru vyučovací hodiny ke shrnutí probraného učiva a zhodnocení práce žáků
- cíleně vytvářet prostor pro souvislejší ústní projev žáků

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola, Praha 10, Nad Přehradou 469 ze dne 19. 9. 2020
2. Jmenování do funkce ředitele s účinností od 1. 8. 2020 do 31. 7. 2026
3. ŠVP pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Nad Přehradou bez Přehrady“ (mezi žáky – učiteli)“ platný v termínu inspekční činnosti
4. ŠVP školní družiny platný v termínu inspekční činnosti
5. Školní řád s účinností od 1. 9. 2022
6. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2020
7. Výběr třídních knih vedených ve školním roce 2022/2023 k termínu kontroly
8. Výroční zpráva, školní roky 2020/2021, 2021/2022
9. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
10. Záznamy z pedagogických rad a vzdělávacích skupin vedené ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
11. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Hana Šinská, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka

MgA. Naděžda Ostřanská, školní
inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.